

Fóia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

18/30

decembre

1866.

Ese in fie-care septemana odata, adeca dominee'a
contienendu o cóla si diumetate.

Pretulu pentru Austria

pe Jul. Dec. 4 fl. —
pe Jan. — Dec. 8 fl. — cr.

Pentru Romania

pe Jul. — Dec. unu galbeni si diumetate.

Nr.

43.

Cancelari'a redactiunei

Strat'a morarilor Nr. 10.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primescu si opurile
anonime nu se publica.

II

cursu
anualu.

PETREA CATIELEI.

(Dupa o poveste poporala.)

— Urmare. —

„Si te voi lasá
„In chili'a mea;
„Ér' de esti naluca,
„Naib'a se te duca,
„Duca-te 'n pustii.
„Ca se nu mai vii!“

Astfelu dîse ea,
Petrea ins'asié:

„Eu sum omu de lume.
„Petrea-é alu meu nume,
„Petrea celu vestitu
„Voinicelu cumplitu.“

Usi'a se desface,
Cale i se face,
Petrea intra 'n casa,
Casa multu frumósa;
Dar' pe cine vede?
Dupa mésa siede
O mama betrana,
C'unu toiagu in mana;
C'o fatia palita,
Gârbova, smolita.

(Asta, sê sciti voi,
Este sant'a Joi!)
Ea se scóla greu
De pe loculu seu,
Schiopatandu se duce
La blidariu, si-aduce:

*Azima de grau,
Pesce de periu,
Apa de izvoru,
Fragi de crengusioru.*

Si pe 'ncetu le pune
Pe mésa, si-i spune
Lui Petrea sê iá,
Sê guste, sê bea.
Petrea ospetéza,
Fómea-si alinéza,
Si-apoi multiamesce,
Si-asfelu-i vorbesce:

„Joe pré curata,
„Binecuventata!
„Santa de trei ori,
„Ce pe caletori
„Pe drumu-i feresci,

„Si mi-i mantuesci:
„De tunetu cumplitu,
„Fulgeru grozavitu,
„De furtuna rea,
„Si de mórte grea,
„Rogute-mi vestesce!
„Unde locuesce
„Mescerulu Stanelu,
„Mesceru de otielu?“

Joia mi-i raspunde:
„Nu-ti sciú spune unde!
„Dar' sê te silesce,
„Sê te ostenesci,
„La nepót'a-mea,
„Sant'a Vinerea:
„Ea te va primí,
„Te va omeni,
„Si de-a scí cum-va,
„Mi te va 'ndreptá!“

Petrea i se 'nchina
Cu plecare lina,
Si se pregatesce,
Si mi se pornesce. —

Literatura si arte.

* * (A esitu de sub tipariu.) Protocolulu despre a sies'a adunare generala, ce Asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu a tienutu la Alba Julia in an. 1866.

* * (Din Revist'a lunaria) a Ateneului Romanu din Bucuresci era-si esira doue brosiure. Cuprinsulu e forte interesantu. Vom vorbi mai pe largu intr'unulu din numerii venitori.

* * (Domnisiór'a Elisa Circa) concertéza era-si la Bucuresci, in teatrulu si cu concursulu companiei dramatice.

Feliurite.

= (Marimea armatelor si grandiositatea batalielor in evi diferiti.) Evulu mai nou a inaintatu in perfectiunarea armelor uciidetóre, încátu ele sunt in stare a nimici armate intregi in o singura batalia; atare arme au fostu in a. 1859. tunurile ghintuite, si in anulu presinte puscele cu acu. Evulu nou ni-aréta armate numeroase si lupte sangeróse cum sunt cele de la Marengo, Iena, Austerlitiu, Lipsia, Waterloo, Magenta, Solferino s. a. si mai d'aprópe batali'a momentósa de la Königgrätz. Frundiarindu paginele istoriei vomu vedé armate si mai mari, si ne vomu mirá asupra unoru batalii, a caroru repetire désa ar sterge neamulu omenescu de pe pamentu. Au fostu grandióse trupele unoru popóre in tempulu emigratiuniloru lor; asié d. e. Atila ducele uniloru a iruptu in Galia cu 700,000 de ómeni, l'a intempinatu ducele romaniloru si alu aliatiloru, Etiu cu o armata intogma atátu de numerosa; din ambele parti la olalta a cadiutu 300,000 pe campulu de la Chalons. In espeditiunea cruciata d'antáia sub conducerea lui Petru de Amiens 300,000, sub Gottfried Bouillon 600,000 de ómeni, — mare parte voluntieri — au caletoritu in Palestina. In genere: espeditiunile cruciate au duratu 200 de ani, si au constatu in viéti'a aloru 7. milióne de ómeni. Dsingis-chan a inundatu Europa cu 6, era Timour-Lencu cu 1½ milióne de ómeni. Cimberii si Teutonii érá le numeru de 300,000 candu au trecut Alpii; din acestia romanii au omoritu 200,000 langa Vercelli la a. R. 657. Din 300,000 de barbari, cari au cutediatu sub conducerea lui Brenu, a calcá santulu pamentu a Romei, — neci unulu nu s'a rentorsu in patri'a-si. In resbelulu punicu au peritu 1. mil. de romani si cartagineni si 1200 de nâi. La Canea au cadiutu 50,000 de bravi romani. — Erodotu face amintire de nesce armate atátu de mari încátu ni-separu chiaru fabulóse: de Ninu se dice, cá ar fi avutu 1700,000 pedestri si 200,000 calerati, candu a cuceritu Asia superióra. Semirame a atacatu India cu 3 mil. pedestri, ½ mil. calerati si 100,000 calerati pe camile; domnii Indianii i-au obvenitu cu mai mare numeru de armati. —

* * (Responsu nimeritu.) Intr'o societate petrecea si unu pictoru. O dómná lu-intrebá, care-e pictorulu celu mai iute? — Oglind'a — respunse artistulu.

Gácitura numerica.

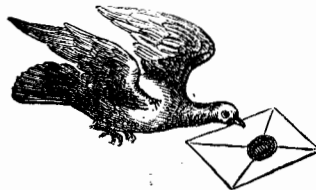
De Avramu Gozanu.

- 1.14.23.17.11.19.12. { Acésta s'a asiediatu,
Pe muntele Araratu;
16.12.5.19.7.21. { Pe elu in grópa l'a 'nchisu,
Si de lei pre mani fu linsu;
4.9.25.7.22. { La izvoru cu elu s'a dusu,
Si fara fundu l'a adusu;
18.12.23.8.3. { Cu elu, déca lu-stemperâmu,
Casele le curatîmu;
2.6.17. { De nu-e néua, fenu nu manca,
Si ea ni-aduce dobanda;
24.14.13.6.9.6. { De-e departe e frigu tare,
Tóte-amurtu si n'au potere;
20.10.15.1.17. { O romana cultivata,
Peste Carpati asiediatu. —
1—25. { E erou romanu vestitu,
Nu de multu facu meritu.

Deslegarea gácitureri numerice din nr. 31: „Sa partinimu literatur'a!“ Deslegare buna primiramu de la dómn'a Emilia Cadariu.

Deslegarea gácitureri de siacu din nr. 40. ni-a mai tramis'o dómn'a Elena Petroviciu n. Jonescu si dlu Stefanu B. Popoviciu.

POSTA REDACTIUNEI.

Versurile: Buna sér'a lui Craciunu, — Catra mama, — nu se potu publicá. Nu este in ele neci o poesía.

„Si eu o draga.“ In cele optu strofe amu gasitu: silfu, flóre, siópte, suspinu, zefrasiu, fluturasu, crini, zambila, róua, cristalu, coralu, nurmuru, filomela, dîna, arpa, deliru etc. dar poesía nu.

Lugosiu. Dlu St. B. P. Póte cá sunt dóue luni si diumetato de candu gácitur'a aceea e la noi, dar sunt altele ce stau aici si de siese luni, pentru cá într'unu numeru numai una publicámu. Ér asta póte cá va jacé si mai multu, pentru cá nu voimu sé ocu-pámu locul cu asemenea gáciture mari.

Primulu amicu, e o istoria pentru copii, ér nu pentru cetitorii unei foi. Altmintrele te rogámu, sé scrí mai putieniu si sé inveti mai multu a séré romanesce, cá-ci n'avemu neci tempu neci voie a-ti prelucrâ totdeauna articolii. Novel'a aceea nu ni trebue.

Anulu acesta se va incheiá cu nrulu venitoriu. Ne rogámu pentru renoirea grabnica a prenumeratiuniloru.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparit in Pest'a 1866. prin Alesandru Kocsi (in tipografi'a lui Érkövi, Galgóczy si Kocsi.) Piat'a de pesci Nr. 9.